

gelses og produktion samt sluttelig en produktionsstatistik. Sammenfattende må det siges, at den foreliggende bog er uundværlig for den, der interesserer sig for vor hjemlige produktion af energi, og især for den, der ønsker at vide under hvilke produktionsformer, tørven blev bragt til veje. Der er her skabt et kulturhistorisk værk over tørvegravningens historie, der formentlig kun kan kompletteres ved detailstudier af utrykt materiale fra de enkelte virksomheder og organisationer inden for branchen.

Henrik Vedel-Smith

Jørgen Nielsen og Stine Bitsch-Larsen:
De sydtyske kolonisters bosættelse på den jyske hede. (Forlaget Census, Vedbæk, 1984). 378 s., ill.

Med den foreliggende bog er det muligt at få et virkeligt godt overblik over de i 1759 af Frederik V indkaldte sydtyske kolonister til opdyrkning af de jyske heder. Af de i alt 327 familier, der blev bosat på Alheden og Randbøl, var der kun 59, der holdt ud under de til tider umenneskelige forhold. Bogen giver en kort oversigt over hedekolonisationens historie set på baggrund af den økonomiske og politiske tilstand i datidens Danmark og Europa. Desuden omtales hvervning, indrejse, bosætning og kolonisternes opdyrkning. Men den centrale del er de 327 skemaer over kolonisterne, der er opstillet i alfabetisk orden efter mandens navn. Disse skemaer indeholder alle de væsentligste oplysninger om begivenheder, der har fundet sted inden for de enkelte familier, f.eks. kolonistens oprindelige hjemsted, fødselsår, religion, bosted, fæstebrev, navn på hustru og dennes fødselsår, børn og disses fødselsår samt evt. senere ægteskab, øvrige bemærkninger om familiens tilværelse som kolonist. Der er ingen tvivl om, at denne bog vil være til stor hjælp

for slægtsforskere, der har aner blandt den jyske hedes kolonister; de får her foræret mange væsentlige oplysninger.

Henrik Vedel-Smith

Leo Hansen: *Danmarks officielle pengesedler 1713-1983.* (Dansk numismatisk Forening, 1983). 380 s., 550,- kr.

Den eksisterende litteratur om Danmarks officielle pengesedler er ganske sparsom, og det har da også været et kæmpearbejde at samle materialet sammen til nærværende fremstilling. Initiativtagerne har været Dansk Numismatisk Forening, herunder dens særlige Seddelafdeling.

Bogen rummer en komplet fortegnelse over de officielle danske pengesedler. Af alle er der billeder og beskrivelser, enkelte endog i farver. For den, der interesserer sig for landets pengesedler, er der her fremlagt en guldgrube af informationer. Den systematiske opbygning gør, at bogen er overskuelig også for den ukyndige samler, der vil forsøge at identificere et fund. Det store format og den konsekvente systematik gør det til en fornøjelse at arbejde med bogen.

Henrik Fode

Ove Korsgaard: *Kampen om kroppen.* *Dansk idræts historie gennem 200 år.* (Gyldendal, 1982) 396 s.

I løbet af de senere år er en række mere eller mindre omfattende sociokulturelle emneområder blevet taget op til belysning. Med inspiration fra diverse udenlandske skoler, ikke mindst den engelske socialhistorie samt den franske strukturelle tradition og annales-skolen, har man taget familiens, kvindernes, nydelsesmidlernes, fængelsvæsenets, seksualitetens historie m.v. frem til særbehandling. Endelig tages nu også